17/01/2026

Άφατη κατάνυξη για τον πανηγυρικό Εσπερινό του Αγίου Αντωνίου, στα Άνω Πατήσια

/ Γνώμες

Με την συντριπτική παρουσία του λαού του 5-ου και του 6-ου Διαμερίσματος των Αθηνών, έλαβε χώρα σήμερα Παρασκευή 16 Ιανουαρίου 2026, ο πανηγυρικός εσπερινός, για την μνήμη του Αγίου Αντωνίου, στην ομώνυμη εκκλησία των Άνω Πατησίων.

- *Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος*

Για να δεηθούν ευλαβικά στην έξοχη φυσιογνωμία της ορθοδοξίας μας, που την λάμπρυνε ηθικά και θεολογικά, με τον ευλαβή και ενάρετο βίο του. Ο Άγιος Αντώνιος, ο μέγας όπως απεκλήθη, για τα ασύγγνωστα επίπεδα ηθικής

τελειότητας τα οποία προσήγγισε, υπήρξε πρότυπο ηθικής και πνευματικής άσκησης, ασκητής των ασκητών και μέγας διδάχος της χριστιανικής πίστης και κατέχει περίοπτη θέση στο πάνθεον των αγίων της ορθοδόξου εκκλησίας μας.

Τόσο με τον ενάρετο βίο του και την επίπονη άσκηση, που του επέτρεψαν να απαλλαγεί απο κάθε ανθρώπινη έξη και πάθος – για τούτο και του απεδόθη ο τίτλος του αρχηγού του μοναστικού βίου- όσο και με το βαθύβλυστο θρησκευτικό του συναίσθημα, που υπήρξε ατίμητο πρότυπο της ορθόδοξης πίστης, διαμόρφωσε μια μοναδική παρουσία στο μακραίωνο γίγνεσθαι της ορθόδοξης εκκλησίας μας. Ο Άγιος Αντώνιος είδε το φώς της ζωής στην Αίγυπτο το 251 μ.Χ. ή κατά άλλους μελετητές της ορθοδοξίας το 264 μ.Χ. απο πλούσιους γονείς, που του παρείχαν κάθε μέσο για να αποκτήσει μια επίζηλη μόρφωση για την εποχή, αλλά και ένα πολύ ισχυρό συνάμα ηθικό και κοινωνικό υπόβαθρο.

Απο παιδί όμως έδειξε να αδιαφορεί για τις υλικές απολαύσεις και εξεδήλωσε ξεχωριστό ενδιαφέρον για τα γράμματα και την ορθοδοξία. Αδιαμφισβήτητα σ΄ αυτές τις επιλογές στην παιδική του ηλικία, με το άνοιγμα της ευαισθησίας του, καθοριστικό ρόλο διαμόρφωσαν οι ευλαβικοί γονείς του, που πέρα απο την οικονομική και κοινωνική τους ευμάρεια, υπήρξαν ευσεβείς και ενάρετοι άνθρωποι.

Τον γαλούχησαν πάνω στο ιδεώδες της αγάπης και της προσφοράς στον άνθρωπο. Παρακολουθούσε ανελλιπώς κάθε Κυριακή το θείο ευαγγέλιο και τον είχε καταλυτικά γοητεύσει το ανθρωποκεντρικό υπόβαθρο της ορθόδοξης πίστεως. Με ιδιαίτερη προσήλωση άκουγε κάθε Κυριακή την περικοπή του ευαγγελίου, την σχετική με τον πλούσιο νεανίσκο στον οποίο ο Κύριος είπε «Αν θέλεις να γίνεις τέλειος, πήγαινε, πώλησε τα υπάρχοντά σου και μοίρασέ τα στους φτωχούς και θα έχεις θησαυρό στον ουρανό. Και έλα να με ακολουθήσεις». (Ει θέλεις τέλειος είναι, ύπαγε, πώλησόν σου τα υπάρχοντα και δοςπτωχοίς, και έξοιςθηαυρόν εν ουρανώ και δεύρο ακολούθει μοι» (Ματθ. 19:21).

Όμως στην νεαρή ηλικία των είκοσι μόλις χρονών, ο Άγιος Αντώνιος θα δοκιμάσει και μια μεγάλη πίκρα και ηθική απογοήτευση στη ζωή. Χάνει και τους δυο γονείς του και επωμίζεται έτσι και την επιμέλεια της μικρής αδελφής του. Η βαθιά πίστη του όμως στη θεία δύναμη, τον βοηθά να ανακτήσει τις ψυχικές του δυνάμεις και να λάβει καθοριστικές αποφάσεις για την περαιτέρω ζωή του.

Έτσι αποφασίζει να δωρίσει την περιουσία του σε αναξιοπαθούντες και φτωχούς οικογενειάρχες, κρατώντας μόνον ένα μικρό τμήμα της προκειμένου να διασφαλίσει την μικρή αδελφή του – την ανατροφή της οποίας εμπιστεύεται σε ένα παρθεναγωγείο με ενάρετες γυναίκες – και να αναχωρήσει για την έρημο στην μεγάλη δοκιμασία του ασκητικού βίου. Για είκοσι ολόκληρα χρόνια ο Αντώνιος πάλευε με τα πάθη, τους σαρκικούς πειρασμούς και τις αδυναμίες της ανθρώπινης φύσης.

Και κατόρθωσε το ασύλληπτο, με την συσσώρευση και καταβολή όλων των ψυχικών του δυνάμεων, να υπερκεράσει τους πειρασμούς της ανθρώπινης φύσης και να απονεκρώσει κάθε μορφής πειρασμό, προσεγγίζοντας την τελειότητα. Σε μια τέτοια αγνή, άμωμη και άσπιλη ηθικά προσωπικότητα, είχε επιλέξει ο μεγάλος

θεός, να κληροδοτήσει τις θείες πνευματικές του προνομίες.

Η φήμη του και ο βαθμός της ασκητικής και ηθικής του τελειότητας, δεν άργησε να εκσπάσει τα όρια της ερήμου και να καταστεί φυσιογνωμία σύμβολο της ορθοδοξίας της εποχής εκείνης. Απο όλα τα γεωγραφικά μήκη και πλάτη της γής, έρχονταν προσκυνητές για να εισδεχθούν, την χάρη, την ευλογία και την αγιοσύνη του Αγίου Αντωνίου, που του απεδόθη και ο περίσεπτος ηθικά χαρακτηρισμός Μέγας. Η έρημος στην κυριολεξία, μεταμορφώθηκε απο τους επισκέπτες προσκυνητές του Αγίου σε πόλη, στην οποία ο Αντώνιος κανοναρχούσε τις αρχές και τις αξίες του μοναχικού βίου.

Τον επισκέφτηκαν έτσι και οι δυο λαμπροί και πολύφωτοι αστέρες της Ορθοδόξου εκκλησίας μας, ο Μέγας Βασίλειος και ο Μέγας Αθανάσιος. Ο τελευταίος μάλιστα θα επιμεληθεί και την συγγραφή του βίου του Αγίου Αντωνίου. Όμως ο άγιος προσέφερε την ηθική του αρωγή και βοήθεια σε όλους τους χριστιανούς και τους ανθρώπους που την είχαν ανάγκη και πέραν της ερήμου. Όποτε παρέστη ανάγκη ο Αντώνιος έσπευσε με απαρασάλευτη πίστη να συνδράμει τους χριστιανούς. Έτσι το 312 μ.Χ. όταν ο αυτοκράτορας Μαξιμίνος πραγματοποίησε διωγμούς και

φόνευσε πολλούς πιστούς, ο άγιος έσπευσε να τους προσφέρει ηθική παρηγορία και στήριξη.

Το ίδιο με πολλήν αγάπη και ηθική ζέση για την Ορθοδοξία, έκανε και το 335 μ.Χ. όταν στους κόλπους της είχε εμφιλοχωρήσει η έρις του Αρείου. Ο Άγιος Αντώνιος πήγε στην Αλεξάνδρεια τότε και με το πελώριο κύρος της ασκητικής του φυσιογνωμίας, πρόσφερε πολύτιμες υπηρεσίες, στον χριστιανισμό για να ξεπεράσει την αίρεση του Αρείου. Και κατόρθωσε με την ενάρετο ήθος του, να επαναπροσεγγίσει πολλούς χριστιανούς, που είχε κλονιστεί το φρόνημά τους, στους κόλπους της Ορθοδοξίας. Υπηρετώντας αυτές τις αξίες και αρετές ο Άγιος Αντώνιος, αναγορεύτηκε σε αδαμάντινο σύμβολο της Ορθοδοξίας και του μοναχικού βίου. Πλήρης δόξης και ημερών και με την ευλογία του Κυρίου, παρέδωσε το πνεύμα του σε ηλικία 105 ετών, το 356 μ.Χ. Η ορθόδοξη εκκλησία μας εορτάζει κάθε χρόνο την μνήμη του Αγίου Αντωνίου του Μέγα, στις 17 Ιανουαρίου.

Στον καλλιεπή ναό λοιπόν του Αγίου Αντωνίου Άνω Πατησίων, που λαμπύριζε από την βυζαντινή πορφύρα, εξέπεμπε το χαρμόσυνο μήνυμα της εορτής του Αγίου και ήταν διάστικτος από την επιμελημένη φροντίδα των ευλαβών Πατέρων του κ.κ. Σταύρου Λινού, Αθανάσιου Παΐδα και των άλλων ιερέων του ναού, όπως και των ευγενών εθελοντών του ναού, που κοπίασαν για την άρτια υλοποίηση της ιεράς πανηγύρεως, προσήλθαν ευλαβικά οι Αθηναίοι, για τιμήσουν την μνήμη του Αγίου και να αρδεύσουν ηθική δύναμη, από την θεοφόρο παρουσία του.

Του πανηγυρικού εσπερινού χοροστάτησε ο ευλαβής Επίσκοπος Ανδρούσης κ. Κωνστάντιος, συνεπικουρούμενος από τους ευσεβείς ιερείς του Αγίου Αντωνίου, Αθανάσιο Παΐδα και Σταύρο Λινό, αλλά και από άλλους ιερείς από παρακείμενους ναούς, που προσήλθαν για να τιμήσουν την μνήμη του Αγίου Αντωνίου. Και ήταν αληθινά τόσο κατανυκτικός ο εσπερινός για τον μέγα ιεράρχη της ορθοδοξίας μας Αντώνιο, που προξένησε άφατη συγκίνηση στους πιστούς, αλλά και ηθική ανάταση από την διάχυτη παντού θεία παρουσία – ευλογία του.

Με το πέρας του εσπερινού, ο σεπτός Επίσκοπος κ. Κωνστάντιος, αφού διεμήνυσε το ευγενές μήνυμα του Αρχιεπισκόπου μας Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου, για την σεπτή μνήμη του Αγίου Αντωνίου, μας μίλησε με τον μελίρρυτο θεολογικά λόγο του, για τον μεγάλο δάσκαλο – ασκητή της ερήμου και κάλεσε τους πιστούς να ενωτιστούν τα ιδεοφόρα μηνύματα της λιτής και άχραντης ηθικά ζωής του Αγίου Αντωνίου και να αναβαπτισθούν ηθικά, μέσα από αυτά. Χρόνια Πολλά ευλαβείς Αθηναίοι και ο μέγας Δάσκαλος της ερήμου Άγιος Αντώνιος, να σκέπει και να προστατεύει τις οικογένειές σας.

Παραθέτουμε το Απολυτίκιο του Μεγάλου Αντωνίου:

Τόν ζηλωτήν Ἠλίαν τοῖς τρόποις μιμούμενος, τῷ Βαπτιστῇ εὐθείαις ταῖς τρίβοις ἑπόμενος, Πάτερ Ἀντώνιε, τῆς ἐρήμου γέγονας οἰκιστής, καί τήν οἰκουμένην ἐστήριξας εὐχαῖς σου· διό πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν.

ΚΟΣΜΑΣ

Γ Α
ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Γ Α
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ
Γ Α
FUTU